

ръщали старите граждани на храмовете. Всички почти градове имали по няколко храма, изградени най-грижливо по старогръцки и римски стил и почти винаги украсени наоколо съ приятни за почивка градини. Храмовете били продълговати четириизгълни здания без кубета, но снабдени вънъ и вътре съ много колони. Издигали ги въ честь на най-разнообразни богове. Тъкмо по това време (отъ I-III в. в. сл. р. Хр.) когато Римската империя била най-могща и по цълото ѝ продължение владеелъ миръ, нейните поданици се намирали въ оживени сношения. Търговията се засилила и търговците кръстосвали по всичките ѝ краища. Войници се набирали отвъкъде и се движели навредъ. Писатели, артисти, оратори, учители бродѣли отъ градъ на градъ. Тези хора разнасяли своите нрави, обичаи, умение, знания и особено своите вѣрзания всъкъде, дето отивали. Създала се голъма религиозна търпимост и силно смѣщение на вѣритѣ. Затова въ единъ и сѫщи градъ се разнасяли молитви, устройвали се шумни или пъкъ мълчаливи и спокойни тържества, принасяли се жертви, издигали се храмове, поставяли се статуи на много и съвсемъ различни божества.

Доколко търпимостта и смѣшнието на вѣритѣ тогава понась били голъми, се вижда отъ това, че едно и сѫщо лице се молило и търсило подкрепата на

съвсемъ различни божества. Когато единъ знатенъ гражданинъ отъ гр. Рацари умиралъ, той поръчалъ да изсѣкатъ върху стенита на неговия камененъ гробъ всевъзможни богове, които да закрилятъ неговата душа въ задгробния и вѣченъ животъ. И наистина това било сторено.

Отъ разните паметници и отъ образите по монетите на гр. Никополь на Росица унаваме, че въ този градъ е имало храмове на най-различни божества.

Можемъ да си представимъ на божността на тогавашните граждани, които не само иждивявали грамадни срѣдства да строятъ великолепни храмове и изящно изработени статуи на многобройните си богове, но и да си уреждатъ дружества, главната грижа на който била да устройватъ заедно съ жреците възможно най-тържествени празненства за боговете. Най-много такива дружества изъ Мизия и Тракия имало въ честь на бога Дионисъ. Едни отъ тяхъ се наричали дружества на мистици, защото тяхните членове били посветени въ всички таинства или мистерии на Диониса. Тѣ представляли презъ голъмите му празненства сцени отъ живота и страданията му. Други Дионисови дружества били едно на веселите бакхеости, а друго на букалитѣ, които представлявали Диониса като бикъ.

Подобни дружества имало и въ честь на други богове: — ергистини, които уреждали култа на